

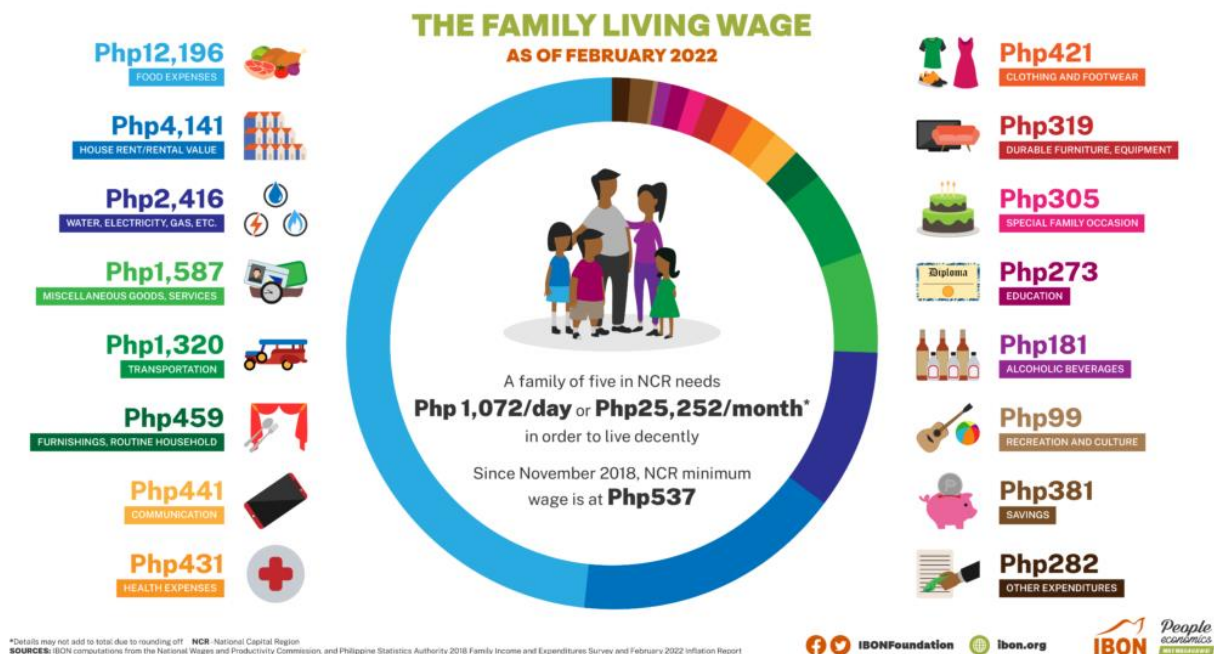
PAG-MONITOR NG MGA GASTUSIN

ANG DISENTENG KITA:

Sa taong 2022, kinakailangan ng isang pamilya sa NCR na may limang miyembro ng **Php 1072 kada araw** o **Php 25,252 kada buwan** (IBON Foundation, 2022).

Ikumpara:

Php 537 na *daily minimum wage* sa NCR vs. Php 1072 na *daily “decent” wage*

PORSYENTO NG MGA GASTUSIN KADA BUWAN:

Pagkain – 48%

Renta sa bahay – 16%

Kuryente, tubig, gas, atbp. – 9.5%

Iba pang serbisyo – 6%

Transportasyon – 5%

Mga pang-araw-araw sa bahay – 1.8%

Mga gamit pang komunikasyon/gadget-
1.7%

Pagpapagamot – 1.7%

Mga damit – 1.7%

Mga kagamitan sa bahay – 1.3%

Espesyal na Okasyon – 1.2%

Edukasyon – 2%

Mga inumin – 0.7%

Libangan – 0.3 %

Ipon – 2%

Iba pang gastusin – 1.1%

TIPS SA PAG-MONITOR NG MGA GASTUSIN AYON SA THE BALANCE (n.d) AT RAMSE SOLUTIONS (2022):

1. GUMAWA NG BUDGET

Ano ang budget? Ito ay ang plano kung paano mo ilalaan ang iyong pera sa isang buwan. Sa paggawa ng budget:

- Ilista ang lahat ng sahod o perang hawak
- Ilista lahat ng gastusin: personal, pantahanan, at iba pa
- Ibawas ang gastusin sa sahod

2. KUNG KUMIKITA NG PERA, ALAMIN KUNG SAAN ITO NAPUPUNTA

Bakit?

Nararapat na nalalaman kung ilan ang iyong perang hawak at kung sino nanggagaling at pumupunta upang matiyak kung sapat pa ba sa kinakailangan

3. KUNG GUMAGASTOS, ALAMIN KUNG SAAN ITO NAPUPUNTA

Bakit?

Mas madali gumastos kaysa kumite at minsan tayo ay magtataka kung paano naubos ang ating pera.

4. GUMAWA NG ISKEDYUL KUNG KAILAN IMOMONITOR ANG PERA

Ito ay maaaring araw-araw, linggo-linggo, o buwan-buwan.

Nasa sa iyo rin kung paano ang pagmomonitor mo ng pera.

- Lapis at Papel – pagsulat sa lahat ng mga ginastos at pagtatabi ng resibo
- Sistemang *Envelope*- paghahati sa mga gastusin at pagtatabi ng lahat sa isang envelope
- *Spreadsheet* – paggamit ng teknolohiya bilang talaan ng mga pera at ginastos

Sources:

IBON Foundation. (2022). *The family living wage*. Retrieved from https://www.ibon.org/flw-ao-feb-2022/?fbclid=IwAR1v7iW3StsfN8SPSN8IEQS3Ks_O9JIXDny4ZTFctLXWGHovtTFCj9R_O40

The Balance. (n.d.). *How to track your expenses*. Retrieved from <https://www.thebalance.com/how-to-track-your-expenses-2385695>

Ramsey Solutions. (2022). *How to track your expenses*. Retrieved from <https://www.ramseysolutions.com/budgeting/how-to-track-expenses>